Lietas arhīva Nr. A42-00915-21/3
ECLI:LV:ADRJRIT:2021:0615.A420267820.2.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2021.gada 15.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M. Miķelsone,

piedaloties pieteicējas "S.A.S COURTAGE SOLUTION BOIS" pilnvarotās pārstāves SIA "Interlex" pārstāvim /pers. E/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotajam pārstāvim /pers. F/,

mutvārdu procesā, izmantojot *Microsoft Teams* videokonferenču rīku, atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc "S.A.S COURTAGE SOLUTION BOIS" pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru "S.A.S COURTAGE SOLUTION BOIS" tiktu atlīdzināti zaudējumi 8032,37 *euro* apmērā saistībā ar Valsts ieņēmumu dienesta pret SIA "Pagoda Baltic" vērsto administratīvā akta piespiedu izpildi.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja "S.A.S COURTAGE SOLUTION BOIS" ar iesniegumu vērsās Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – Dienests), lūdzot atmaksāt pieteicējas 2020.gada 7.maijā SIA "Pagoda Baltic" kļūdaini pārskaitītos naudas līdzekļus 8032,37 *euro* apmērā (*lietas 30.–31., 36.–40.lapa*).

[2] Ar Dienesta 2020.gada 15.oktobra lēmumu Nr.30.1-8.2/NP/161168 atteikts atmaksāt pieteicējai tās veikto maksājumu SIA "Pagoda Baltic" 8032,37 *euro* (turpmāk – Lēmums) (*lietas 13.–15.lapa*). Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Attiecībā uz SIA "Pagoda Baltic" ir pieņemts lēmums par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu. No likuma "Par nodokļiem un nodevām" 26.panta izriet Dienesta tiesības ar administratīvajā procesā pieļaujamiem piespiedu līdzekļiem rīkojuma izpildei novirzīt visus tos naudas līdzekļus, kas ir saņemti parādnieka kontā. Normatīvie akti neparedz nodokļu administrācijai pienākumu vērtēt pamatu, kādēļ potenciāli bezstrīda kārtībā piedzenamie naudas līdzekļi ir šajā kontā, pirms tie tiek novirzīti parāda segšanai. Turklāt minētajā normā ir ietverts aizliegums piedziņas procesa laikā naudas līdzekļus izsniegt citiem mērķiem, t.sk. atgriezt pieteicējai.

[2.2] SIA "Austrumu koku eksports" sniegusi Dienestam informāciju, ka pretēji pieteicējas norādītajam, tā nekad nav saņēmusi no pieteicējas apmaksu, tai nav līgums ar pieteicēju par piegāžu veikšanu un tā nav veikusi piegādes ne pieteicējai, ne trešajām personām pieteicējas rīkojumā. Savukārt /pers. I/ (*/pers. I/*) (turpmāk – /pers. I/) nav un nav bijis SIA "Austrumu koku eksports" dalībnieks vai aģents un nav bijis pilnvarots veikt pārrunas un parakstīt dokumentus šīs sabiedrības vārdā.

Pieteicējas norādītā informācija neatbilst SIA "Austrumu koku eksports" sniegtajai informācijai, kas liek apšaubīt pieteicējas norādītos lietas faktiskos apstākļus, proti, ka maksājums SIA "Pagoda Baltic" veikts kļūdaini un pārskaitītie naudas līdzekļi patiesībā bija paredzēti SIA "Austrumu koku eksports".

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu (*lietas 4.–10.lapa*). Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējai bija darījuma attiecības ar SIA "Austrumu koku eksports", pamatojoties uz ko pieteicējai tika izrakstīts rēķins, kas cita starpā parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un pieteicējai nosūtīts no SIA "Austrumu koku eksports" elektroniskā pasta adreses. Veicot pārskaitījumu rēķina apmaksai, pieteicēja pieļāva tehnisku kļūdu un faktiski naudas līdzekļus ieskaitīja SIA "Pagoda Baltic" bankas kontā. Pieteicējai ar SIA "Pagoda Baltic" nav darījumu attiecību un pieteicēja nav vēlējusies apmaksāt tās parādu.

[3.2] Dienests pamatoti norāda, ka tam nav pienākuma veikt parādnieka bankas kontā ieskaitīto naudas līdzekļu pārbaudi, tomēr šāds princips nav attiecināms uz gadījumiem, kad persona, kura naudas līdzekļus parādnieka bankas kontā ieskaitījusi kļūdaini, vērsas Dienestā un lūdz tos atmaksāt. Atsakot šo līdzekļu atmaksu, Dienests rīkojies prettiesiski, cita starpā neievērojot privātpersonas tiesību ievērošanas, patvaļas aizlieguma un samērīguma principu.

Tāpat jāņem vērā, ka Civillikuma normas stingri aizliedz patvaļīgu kustamās mantas (naudas) atņemšanu pretēji tās īpašnieka gribai.

[3.3] Dienesta amatpersonas ieteikums vērsties vispārējās jurisdikcijas tiesā ar prasījumu par naudas līdzekļu atgriešanu ir prettiesisks, jo tādā veidā Dienests piešķir sev tiesības darboties pretēji Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem – piesavināties trešās personas īpašumu.

[4] Administratīvajā rajona tiesā saņemtajā rakstveida paskaidrojumā Dienests pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem, papildus minot turpmāko (*lietas 22.–24.lapa*).

[4.1] SIA "Austrumu koku eksports" neapstiprina sadarbību ar pieteicēju, t.sk. neatzīst, ka būtu izrakstījusi pieteicējai rēķinu. Pieteicējas argumentāciju vēl jo vairāk apšauba tas, ka pieteicējas norādītā SIA "Austrumu koku eksports" kontaktpersona /pers. I/ nekādā veidā nav bijis saistīts ar SIA "Austrumu koku eksports".

Pieteicēja norāda, ka rēķins tai nosūtīts no SIA "Austrumu koku eksports" elektroniskā pasta adreses, tomēr nav iesniegusi nevienu pierādījumu, kas minēto apstiprinātu. Tāpat, kaut arī rēķins ir /pers. I/ elektroniski parakstīts, tajā ir norādīta pretēja informācija, proti, ka rēķins ir sagatavots elektroniski un ir derīgs bez zīmoga un paraksta, turklāt tā sagatavotājs ir /pers. K/ (turpmāk – /pers. K/).

Šādos apstākļos vēl jo vairāk ir paužamas bažas par pieteicējas godprātīgu rīcību, sniedzot iestādei un tiesai informāciju.

[4.2] Lai konkrētajai situācijai rastu taisnīgāko risinājumu un pārliecinātos, vai pieteicēja patiešām ir pieļāvusi kļūdu, Dienests vērtēja gan pieteicējas sniegtos paskaidrojumus un pierādījumus, gan arī tās darījumu partnera sniegtos paskaidrojumus, kas bija krasi atšķirīgi. Līdz ar to Dienestam vēl jo vairāk nebija pamats pieņemt lēmumu par veiktā maksājuma atmaksu pieteicējai.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis uzturēja pieteikumu, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem, savukārt Dienests pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Tiesas sēdē nopratināti liecinieki /pers. I/ un /pers. K/.

Motīvu daļa

[6] Ar Lēmumu Dienests atteica pieteicējai atmaksāt naudas līdzekļus 8032,37 *euro*, ko tas iekasējis no SIA "Pagoda Baltic" konta inkasācijas rezultātā un kurus pieteicēja skaidro kā kļūdaini pārskaitītus uz SIA "Pagoda Baltic" kontu. Dienests norāda, ka jautājumam par naudas līdzekļu atgūšanu ir privāttiesisks raksturs, proti, naudas līdzekļi no SIA "Pagoda Baltic" pieteicējai jāprasa civiltiesiskā kārtībā.

Tiesa turpmāk norādīto apsvērumu dēļ Dienesta viedoklim nepiekrīt.

Latvijas Republikas Satversmes 92.pants paredz tiesības uz atlīdzinājumu jebkura nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā. Tas var ietvert atlīdzinājumu arī gadījumos, kad neatlīdzināšana novestu pie personas tiesību acīmredzami netaisnīga ierobežojuma.

Tiesiskajā sistēmā atsevišķos gadījumos jau ar tiesību normu tiešu tekstu ir paredzēts atlīdzinājums arī par tādu valsts pārvaldes lēmumu vai rīcību, kas pati par sevi ir tiesiska.

Administratīvā procesa likuma 374.pantā noteikts, ka, ja administratīvā akta piespiedu izpildes gaitā cieš cita privātpersona, nevis tā, pret kuru piespiedu izpilde vērsta, šai privātpersonai ir tiesības uz atlīdzinājumu saskaņā ar šā likuma 8.nodaļas noteikumiem neatkarīgi no tā, vai piespiedu izpilde bijusi tiesiska vai prettiesiska. Tātad arī par tiesiski veiktu piespiedu izpildi, ja tas radījis zaudējumus citai personai, šī persona var prasīt atlīdzinājumu. Taisnīguma apsvērumi, kuri izriet no Latvijas Republikas Satversmes 1.panta un ir atzīti arī kā viens no administratīvā procesa pamatmērķiem (Administratīvā procesa likuma 2.panta 1.punkts) likuši likumdevējam izšķirties par atlīdzinājumu arī gadījumos, kad persona tiek būtiski individuāli skarta ar kādu valsts pārvaldes iestādes tiesisku darbību (*Senāta 2019.gada 24.septembra lēmuma lietā Nr.SKA-1528/2019 10.punkts*).

Iepriekš minētais saskan ar Administratīvā procesa likuma 92.pantu, kas noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību. Tiesības administratīvā procesa kārtībā prasīt atlīdzinājumu attiecināmas arī uz gadījumiem, kad zaudējumi vai kaitējums nodarīts ar iestādes vai izpildiestādes (izņemot gadījumu, kad izpildiestāde ir tiesu izpildītājs) nepamatotu rīcību administratīvā procesa izpildes stadijā.

Tātad piespiedu izpildes veicējs atbild par privātpersonas, kas nav persona, pret ko izpilde vērsta, tiesību aizskārumu gan tajā gadījumā, ja tā darbība bijusi prettiesiska, gan arī tad, ja tā bijusi tiesiska. Līdz ar to nav pamata noraidīt pieteicējas tiesības uz atlīdzinājumu, pamatojoties tikai uz Administratīvā procesa likuma 92.panta gramatisko interpretāciju, jo tas *expressis verbis* nenoteic tiesības administratīvi procesuālā kārtībā prasīt atlīdzinājumu, kad zaudējumi nodarīti ar iestādes pamatotu rīcību administratīvā procesa izpildes stadijā (*Administratīvās apgabaltiesas 2021.gada 22.februāra spriedums lietā Nr.A420288019*).

Ievērojot iepriekš minēto, tiesa pārbaudīs, vai pastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai, ar kuru Dienests pieteicējai atlīdzinātu zaudējumus 8032,37 *euro* apmērā.

[7] No lietas materiāliem tiesa konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[7.1] Pieteicējas iesniegtais 2020.gada 7.maija maksājuma rīkojums par 8032,37 *euro* samaksu pamatots ar "Invoice 102781" un apstiprina, ka pieteicēja veikusi maksājumu SIA "Pagoda Baltic" bankas kontā Nr.LV50PARX0020958320001 (AS "Citadele banka"), proti, maksājuma saņēmējs ir SIA "Pagoda Baltic" (*lietas 28.lapa*).

Minētie naudas līdzekļi tika novirzīti SIA "Pagoda Baltic" saistību izpildei pret valsts budžetu saskaņā ar Dienesta inkaso minētajam kontam.

Pieteicējas valdes loceklis /pers. N/ (turpmāk – /pers. N/) 2020.gada 21.maijā elektroniski vērsās AS "Citadele banka", norādot uz kļūdaini veikto maksājumu un lūdza rast iespēju atgriezt naudas līdzekļus. Līdzīga satura vēstule elektroniski 2020.gada 23.maijā nosūtīta arī Dienestam (*lietas 25.lapa*). Ar 2020.gada 26.maijā datētu vēstuli pieteicējas valdes loceklis /pers. N/ vērsās Dienestā ar lūgumu par naudas summas atmaksu, skaidrojot, ka SIA "Austrumu koku eksports" ir izrakstījis pieteicējai 2020.gada 6.februārī avansa faktūrrēķinu Nr.AKER 102781 par summu 8032,37 *euro*. 2020.gada 7.maijā, veicot pārskaitījumu augstāk minētā rēķina apmaksai, pieteicēja kļūdas pēc pārskaitījusi naudas summu 8032,37 *euro* citam saņēmējam – SIA "Pagoda Baltic" – uz bankas norēķinu kontu Nr.LV50PARX0020958320001. Minētais maksājums nebija paredzēts nekāda SIA "Pagoda Baltic" veikta pakalpojuma/rēķina apmaksai. Ieskaitītās naudas summas 8032,37 *euro* ir pieteicēja, līdz ar to naudas summa atmaksājama pieteicējai (*lietas 30.–31.lapa*).

SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētājs /pers. I/ 2020.gada 16.maijā elektroniski sazinājās ar AS "Citadele banka" un iesniedza tai pieprasījumu par kļūdaini saņemta pārskaitījuma atgriešanu maksājuma veicējam /pers. N/, norādot, ka apstiprina, ka SIA "Austrumu Koku eksports" izrakstīja rēķinu Nr.AKER 102781 8032,37 *euro* apmērā. Pārskaitījums uz SIA "Pagoda Baltic" bankas norēķinu kontu ir kļūda, maksājums bija jāveic uz SIA "Austrumu koku eksports" bankas norēķinu kontu (*lietas 27.lapa*).

Tāpat lietas materiālos atrodas SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētāja /pers. I/ ar 2020.gada 25.jūniju datēts apliecinājums, ka 2020.gada 7.maijā uz SIA "Pagoda Baltic" norēķinu kontu Nr.LV50PARX0020958320001 tika saņemta naudas summa 8032,37 *euro* apmērā. Pārskaitījuma veicējs – pieteicēja. Minētā persona apliecināja, ka starp SIA "Pagoda Baltic" un pieteicēju nebija nodibinātas nekādas tiesisko darījumu attiecības, SIA "Pagoda Baltic" neesot veikusi nekādus pakalpojumus, kā arī neesot piegādājusi pieteicējai nekādas preces, kuru apmaksai pieteicēja varētu veikt minēto pārskaitījumu. Naudas līdzekļi 8032,37 *euro* apmērā uz SIA "Pagoda Baltic" bankas norēķinu kontu tika pārskaitīti kļūdaini. Naudas līdzekļu īpašnieks ir pieteicēja, nevis SIA "Pagoda Baltic" (*lietas 41.lapa*).

No bankas saņemta atbilde, ka minētās naudas summas atgriešana nav iespējama, jo SIA "Pagoda Baltic" bankas norēķinu konts ir bloķēts sakarā ar Dienesta uzlikto inkaso.

Arī Dienests atteica atmaksāt pieteicējai tās veikto maksājumu SIA "Pagoda Baltic" 8032,37 *euro* apmērā.

[7.2] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa secina, ka pieteicējas valdes loceklis /pers. N/ tā paša mēneša ietvaros, kad veikts strīdus pārskaitījums, vērsies AS "Citadele banka" un Dienestā par kļūdaini veiktā maksājuma 8032,37 *euro* atgriešanu.

Pieteicējas norādīto apstākli par kļūdaini veiktu maksājumu apstiprina naudas līdzekļu saņēmējas SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētājs /pers. I/, norādot, ka SIA "Pagoda Baltic" neesot veikusi nekādus pakalpojumus, kā arī neesot piegādājusi pieteicējai nekādas preces, kuru apmaksai pieteicēja varētu veikt minēto pārskaitījumu.

Līdz ar to ir nepieciešams detalizēti noskaidrot, kura sabiedrība un kāda pakalpojuma vai preču apmaksai minēto strīdus avansa rēķinu pieteicējai ir izrakstījusi un vai lietā esošie pierādījumi apstiprina darījumu starp pusēm, kura apmaksai veikts strīdus maksājums.

[7.3] Pieteicēja norāda, ka maksājums veikts, lai samaksātu par precēm (kokmateriāliem) saskaņā ar SIA "Austrumu koku eksports" izrakstītu avansa rēķinu pieteicējai. Minētā fakta apstiprināšanai pieteicēja Dienestam iesniedza SIA "Austrumu koku eksports" 2020.gada 6.februāra rēķinu Nr.AKER 102781, tajā kā pircējs norādīta pieteicēja. Apmaksas datums: 7dienas (*lietas 29.lapa*).

Tiesas sēdē SIA "Austrumu koku eksports" valdes priekšsēdētājs /pers. K/ apstiprināja, ka 2020.gada 6.februāra avansa rēķinu Nr.AKER 102781 ir izrakstījusi viņa firma, taču avansa samaksa par preci netika saņemta, līdz ar to prece netika piegādāta. Citu darījumu ar pieteicēju SIA "Austrumu koku eksports" nav bijis, nav arī sadarbības līguma, bijis tikai viens strīdus avansa rēķins. Liecinieks /pers. K/ tiesas sēdes laikā pēc tiesas pieprasījuma iesniedza elektroniskā pasta saraksti ar SIA "Pagoda Baltic" valdes locekli /pers. I/, kurai pielikumā pievienots 2020.gada 6.februāra rēķins Nr.AKER 102781. Identisku saraksti ar avansa rēķinu pielikumā tiesai iesniedza arī SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētājs /pers. I/ (*lietas 123.–133.lapa*).

Tiesa secināja, ka liecinieku iesniegtais avansa rēķins ir atšķirīgs no lietas materiālos esošā rēķina, ko Dienestam iesniedza pieteicēja. Proti, Dienestam iesniegtajā avansa rēķinā kā pircējs norādīts "COURTAGE SOLUTION BOIS VAT Reg.No.FR851766204", savukārt liecinieku SIA "Austrumu koku eksports" valdes priekšsēdētāja /pers. K/ un SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētāja /pers. I/ tiesai iesniegtajā avansa rēķinā kā pircējs norādīts "M /pers. N/, STEPHANE VAT No.FR14447948555".

Pieteicējas pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē nevarēja sniegt paskaidrojumus par iepriekš minēto apstākli, proti, kādēļ rēķinos ir atšķirīga informācija, un lūdza atlikt lietas izskatīšanu, lai iesniegtu pierādījumus par strīdus avansa rēķinu. 2021.gada 24.maijā pieteicējas pilnvarotais pārstāvis tiesai iesniedza paziņojumu, kurā norādīja, ka pēc pieteicējas rīcībā esošās informācijas SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētājs /pers. I/ aizsūtīja pieteicējai SIA "Austrumu koku eksports" avansa faktūrrēķinu Nr.AKER 102781, izmantojot programmu *WhatsApp*, līdz ar ko informācija par šo faktu tika pieprasīta no /pers. I/. Pielikumā pievienots pieprasījums lieciniekam /pers. I/ apstiprināt faktu, ka /pers. I/ aizsūtījis SIA "Austrumu koku eksports" rēķinu, kas tika noformēts uz pieteicējas vārda, izmantojot *WhatsApp* programmu (*lietas 148., 149.lapa*).

Taču 2021.gada 25.maija tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis paziņojumu tiesai un pieprasījumu lieciniekam atsauca, skaidrojot, ka kļūdījies, norādot, ka /pers. I/ aizsūtījis SIA "Austrumu koku eksports" rēķinu, kas tika noformēts uz pieteicējas vārda, izmantojot *WhatsApp* programmu (*lietas 154.lapa*).

Pieteicējas pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē skaidroja, ka /pers. N/ pieder uzņēmums "S.A.S. COURTAGE SOLUTION BOIS". /pers. N/ saprata, ka šajā gadījumā viņam izdevīgāk iegādāties kokmateriālus uz uzņēmumu. /pers. N/ par to paziņoja /pers. I/, taču, tā kā pats /pers. I/ nesagatavoja un nesūtīja pārformēto rēķinu /pers. N/, viņš pats izlaboja 2020.gada 6.februāra avansa rēķinu, aizstājot adresātu "M /pers. N/, STEPHANE VAT No.FR14447948555" ar "S.A.S. COURTAGE SOLUTIONS BOIS VAT Reg.No.FR851766204", un apmaksāja to 2020.gada 7.maijā (*lietas 153.lapas otrā puse*).

Iepriekš minēto apstiprina arī liecinieka /pers. I/ iesniegtā *WhatsApp* sarakste, kurā /pers. N/ raksta, ka viņš pats veicis izmaiņas – norādījis pareizo adresātu (*I have modify the invoice with the right name..and paiment is done* [..]) (*lietas 134.lapa*).

[7.4] Tiesa secina, ka /pers. N/ pašrocīgi veicis izmaiņas SIA "Austrumu koku eksports" 2020.gada 6.februāra avansa rēķinā Nr.AKER 102781, norādot fiziskas personas /pers. N/ vietā kā pircēju juridisku personu – pieteicēju. Nedz Dienestam, nedz tiesai pieteicēja minēto informāciju nebija darījusi zināmu.

Ievērojot minēto, maldinoša ir pieteicējas norāde pieteikumā, ka ar iesniegto strīdus avansa rēķina Nr.AKER 102781 formulējumu pieteicēja pierāda, ka 2020.gada 7.maija maksājuma mērķis bija šī rēķina apmaksa tieši SIA "Austrumu koku eksports", nevis SIA "Pagoda Baltic" un saistības starp pieteicēju un SIA "Austrumu koku eksports" atbilda Civillikuma 1402.panta prasībām ("saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma").

Tiesa, pretēji pieteicējas norādītajam, nekonstatē, ka starp SIA "Austrumu koku eksports" un pieteicēju tika nodibinātas saistības, kam pamatā ir saskanīgs gribas izteikums, gluži pretēji – SIA "Austrumu koku eksports" 2020.gada 6.februārī izrakstīja avansa rēķinu fiziskai personai /pers. N/, nevis pieteicējai, turklāt avansa rēķins termiņā netika apmaksāts un tika anulēts.

Kā tiesas sēdē skaidroja liecinieks /pers. K/, avansa rēķins, ja tas netiek apmaksāts termiņā, paliek grāmatvedībā informācijai. Ja klients pēc pāris mēnešiem vēlās apmaksāt šo rēķinu, tas nav iespējams, jo avansa rēķinos ir norādīts apmaksas termiņš, konkrētajā gadījumā tas bija septiņas dienas. Pa šo laika termiņu var mainīties cena, vai vēl kaut kādi apstākļi, tādēļ, ja tas netiek apmaksāts, tas tiek anulēts. Ja klients pēc kāda laika tomēr vēlās preci, tad viņam ir jāprasa, lai tiktu izrakstīts jauns rēķins (*lietas 157.lapa*).

[7.5] Vienlaikus nav būtiskas nozīmes pieteicējas pilnvarotā pārstāvja norādītajam, ka /pers. N/ informēja /pers. I/ par nepieciešamību veikt izmaiņas avansa rēķinā. Vērā arī ņemams, ka /pers. I/ nebija nedz SIA "Austrumu koku eksports" aģents, nedz darbinieks, to apstiprina gan SIA "Austrumu koku eksports" valdes priekšsēdētāja /pers. K/ rakstveida paskaidrojums, gan tiesas sēdē liecinātais. /pers. I/ atteikums veikt labojumus avansa rēķinā nekādā veidā neattaisno /pers. N/ rīcību, pašrocīgi veicot izmaiņas rēķinā, ko izrakstījusi SIA "Austrumu koku eksports". Ir tikai pašsaprotami, ka konkrētajā gadījumā /pers. N/ bija jāvēršas pie SIA "Austrumu koku eksports", norādot uz nepieciešamību pēc jauna avansa rēķina (tai skaitā ar citu pircēju), ņemot vērā arī apstākli, ka 2020.gada 6.februāra avansa rēķins bija anulēts, jo netika termiņā apmaksāts. Tieši pieteicējas un SIA "Austrumu koku eksports" starpā bija jāpastāv saskanīgam gribas izteikumam par darījumu, kas konkrētajā gadījumā nav konstatējams.

Turklāt arī pieteicējas pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē (debatēs) norādīja, ka "šajā gadījumā pieteicēja nebija darījuma puse un nauda, kas ir Dienesta valdījumā, tā ir trešās personas nauda un mēs lūdzam to atgriezt, jo šīs naudas īpašuma tiesības aizsargā Latvijas Republikas Satversme un Civillikuma 1427.pants, kurš nosaka, ka pie tiesiska darījuma būtības pieder tā taisītāja gribas izteikums, bet divpusējā vai vairākpusējā darījumā vajadzīgs visu tā dalībnieku saskanīgs gribas izteikums. Kamēr griba nav vēl izteikta, tai nav nekāda tiesiska spēka. Šajā gadījumā nebija ne darījuma, ne saskanīga gribas izteikuma. Civillikuma 989.pants nosaka, ka, lai nodošana būtu spēkā, tai vajadzīgs tiesisks pamats, kas tieši vērsts uz īpašuma atdošanu, bet tiesisks darījums, uz kuru īpašuma pāreja dibinās, nedrīkst būt ar likumu aizliegts. Šajā gadījumā nebija tiesiska pamata, lai pieteicēja varētu apmaksāt fiziskas personas rēķinu" (*lietas 159.lapa*).

Līdz ar to pieteicēja nonāk pretrunās, no vienas puse norādot, ka saistības starp pieteicēju un SIA "Austrumu koku eksports" atbilda Civillikuma 1402.panta prasībām, bet vēlāk norādot gluži pretējo, ka nebija ne darījuma, ne saskanīga gribas izteikuma.

[7.6] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa nepiešķir ticamību pieteicējas norādītajam, ka maksājums kļūdas pēc veikts SIA "Pagoda Baltic", kaut arī

bija plānots SIA "Austrumu koku eksports", lai izpildītu viņu starpā pastāvošās saistības.

[8] Vienlaikus tiesu dara uzmanīgu apstāklis, ka pieteicēja ne tikai bija noklusējusi Dienestam un arī tiesai faktu par avansa rēķinā pašrocīgi veiktajām izmaiņām, bet sākotnēji vēlējās radīt tiesai arī iespaidu, ka pieteicējas un SIA "Austrumu koku eksports" starpā pastāv jau iepriekšēja sadarbība un šis ir kārtējais pasūtījums, ko pieteicēja veic no SIA "Austrumu koku eksports".

Proti, pirmajā tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis skaidroja, ka "2020.gada februārī pieteicēja, sadarbojoties ar SIA "Austrumu koku eksports", pasūtīja kārtējo preci, zāģmateriālus. SIA "Austrumu koku eksports" izrakstīja avansa rēķinu pieteicējai."

Uz tiesas precizējošu jautājumu, vai norādītais, ka pieteicēja pasūtīja *kārtējo preci* no SIA "Austrumu koku eksports" nozīmē, ka sadarbība šo divu sabiedrību starpā neaprobežojās vien ar šo vienu darījumu, bet bijuši citi, pieteicējas pilnvarotais pārstāvis atbildēja "tieši tā".

Turklāt tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis, pēc tam, kad liecinieks /pers. K/ pretēji pieteicējas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumam liecināja, ka SIA "Austrumu koku eksports" nav bijusi iepriekšēja sadarbība ar pieteicēju, uzdeva jautājumu lieciniekam, kā viņš var apgalvot, ka iepriekš nav bijusi sadarbība ar pieteicēju, ja iepriekš norādīja, ka uzņēmumā ir tūkstošiem rēķinu/darījumu (*lietas 138.lapas otrā puse*). Vēlāk tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis atkārtoti vēlējās noskaidrot no liecinieka, cik viņš ir drošs, ka SIA "Austrumu koku eksports" nebija darījumu ar pieteicēju, norādot, ka var no Dienesta pieprasīt informāciju par sadarbību, un jautājot, vai lieciniekam ir skaidrs, ka par nepatiesu liecību sniegšanu ir paredzēta krimināatbildība (*lietas 139.lapa*).

Tiesa secina, ka pieteicējas norādītais, ka jau iepriekš bijusi sadarbība ar SIA "Austrumu koku eksports", ir pretrunā ar lietā esošajiem pierādījumiem – liecinieku /pers. K/ un /pers. I/ liecībām, no kurām izriet, ka SIA "Austrumu koku eksports" varēja norādīt tikai vienu sadarbības gadījumu, proti, strīdus avansa rēķina izrakstīšanu pēc /pers. I/ lūguma, turklāt kā noskaidrojās lietas izskatīšanas gaitā, rēķins tika izrakstīts uz fiziskas personas /pers. N/ vārda. Savukārt /pers. I/ liecināja, ka SIA "Pagoda Baltic" pirkusi kokmateriālus no SIA "Austrumu koku eksports" un pārdevusi tālāk /pers. N/, kad viņa uzņēmumam sākās problēmas, piedāvāja /pers. N/, lai viņš pērk preci *pa tiešo* no SIA "Austrumu koku eksports", palīdzējis /pers. N/ veikt pasūtījumu.

Savukārt otrajā tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis noliedza, ka pieteicējai ar SIA "Austrumu koku eksports" bijusi sadarbība, norādot, ka "būs bijis pārpratums, jo es nevienā brīdī neteicu, ka starp "S.A.S COURTAGE SOLUTION BOIS" un SIA "Austrumu koku eksports" bija sadarbība. Šis bija vienīgais gadījums, ko, manuprāt, apstiprināja arī SIA "Austrumu koku eksports" valdes loceklis /pers. K/" (*lietas 154.lapas otrā puse*).

Atzīmējams, ka līdzīgas pretrunas konstatējamas arī pieteicējas sniegtajā informācijā par sadarbību ar SIA "Pagoda Baltic". Kā tiesas sēdē skaidroja pieteicējas pilnvarotais pārstāvis, tad "sākotnēji Dienestam norādījām, ka nebija sadarbība ar SIA "Pagoda Baltic", pēc tam precizējām un norādījām pareizi, ka bija sadarbība."

Šādos apstākļos vēl jo vairāk ir paužamas bažas par pieteicējas godprātīgu rīcību, sniedzot iestādei un tiesai patiesu informāciju.

[9] Tāpat vērā ņemams, ka nedz pieteikumā, nedz arī tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis nevarēja sniegt paskaidrojumus par konkrētā strīdus darījuma norisi, proti, ar ko notika komunikācija par pieteicējai nepieciešamo preču iegādi, kā notika pasūtījuma veikšana, avansa rēķina izrakstīšana, saņemšana. Proti, uz tiesas jautājumu, vai pieteicējas rīcībā ir sarakste e-pastā, kur tiek elektroniski noformēts pasūtījums un attiecīgi saņemts avansa rēķins, pieteicējas pilnvarotais pārstāvis atbildēja, ka "nav pagaidām šāda sarakste, taču cer, ka šīs tiesas sēdes laikā noskaidrosies patiesība". Tāpat pieteicējas pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē nezināja teikt, ar kādu darbinieku no SIA "Austrumu koku eksports" pieteicēja sazinājās, pasūtot preci un saņemot avansa rēķinu.

Tiesa secina, ka konkrētajā gadījumā veidojas situācija, ka pieteicējai, kuras rīcībā bija jābūt detalizētai informācijai par konkrētā pasūtījuma veikšanas un avansa rēķina izrakstīšanas apstākļiem, šādu informāciju nedz sākotnēji Dienestam, nedz arī tiesai nebija sniegusi. Pieteicējas pilnvarotais pārstāvis vienīgi pēc liecinieku liecībām varēja sniegt tiesai paskaidrojumus par to, kā notika pasūtījuma veikšana, avansa rēķina izrakstīšana, nosūtīšana.

Tiesa faktiski visu informāciju par pasūtījuma veikšanu, strīdus avansa rēķina izrakstīšanas apstākļiem ieguva vienīgi no liecinieku liecībām, ko apstiprināja viņu iesniegtās e-pasta izdrukas. Proti, /pers. I/ 2020.gada 5.februārī rakstīja no e-pasta adreses *pagoda.baltic@gmail.com* uz adresi /e-pasts A/, /e-pasts B/ lūdzot izrakstīt AKE avansa rēķinu ar šādiem rekvizītiem: "M /pers. N/, STEPHANE; 20 IMP DE LA VILLE NE BOIS 44680 CHAUMES-NE-RETZ, FRANCE; VAT No.FR14447948555; 100 % Priekšapmaksa; Spruce, PAR rounded R3 C24; 45x145x6000 4 iepakojumi pa 154 gab.; 45x195x6000 2 pakas pa 110 gab.; Cena 225 *euro* FCA Rīga". Attiecīgi 2020.gada 6.februārī /pers. I/ no SIA "Austrumu koku eksperts" saņēma avansa rēķinu, kas izrakstīts "M /pers. N/, STEPHANE", un pārsūtīja to tālāk /pers. N/.

Uz tiesas jautājumu, kādēļ pieteicēja Dienestam vai tiesai neiesniedza saraksti ar SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētāju /pers. I/, lai apliecinātu, kā notika pasūtījuma veikšana un strīdus avansa rēķina izrakstīšana, pieteicējas pilnvarotais pārstāvis atbildi nevarēja sniegt.

[10] Vienlaikus, kaut arī lietā nav tiešu pierādījumu par to, ka SIA "Pagoda Baltic" būtu izrakstījusi pieteicējai maksājuma pamatojumā norādīto rēķinu vai maksājums veikts par kādām citām saistībām, kas pastāvēja pieteicējas un SIA "Pagoda Baltic" starpā, tomēr vērā ņemams, ka vēl 2020.gada 12.janvārī ar SIA "Pagoda Baltic" īstenots darījums, ko pierāda pieteicējas iesniegtā dokumentācija. Proti, 2020.gada 12.janvāra SIA "Pagoda Baltic" izrakstītais rēķins "Proforma Invoice PR/0120/00001" /pers. N/ kā fiziskai personai (pašnodarbinātajam, VAT No.FR14447948555, de la ville ne bois 44680, Chaumes-ne-retz) par kokmateriālu piegādi par summu 2584,68 *euro*, "Shipping adress: Courtier Bois /pers. N/", iesniegts arī 2020.gada 14.janvāra CMR (BR0133570) par kravas transportēšanu uz Franciju un 2020.gada 13.janvārī pieteicējas veikta maksājuma apstiprinājums. SIA "Pagoda Baltic" bankas norēķinu konts atrodas AS "Citadele banka" (konts Nr.LV50PARX0020958320001), uz kuru /pers. N/ veicis 2020.gada 12.janvāra rēķina apmaksa.

Kā izriet no minētajiem dokumentiem un arī liecinieka /pers. I/ liecībām, tad iepriekšējā sadarbība ar SIA "Pagoda Baltic" notikusi tieši ar /pers. N/ kā fizisku personu, proti, SIA "Pagoda Baltic" /pers. I/ personā pirka preci no SIA "Austrumu koku eksports" un pārdeva šo preci /pers. N/.

Papildus SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētājs /pers. I/ tiesas sēdē liecināja, ka tajā laikā (domāts 2020.gada februāris) viņa uzņēmumam bija jau problēmas, no Dienesta puses uz kontiem bija uzlikti inkaso un viņš nevarēja veikt nekādas darbības, bet tajā pašā laikā viņš gribēja apmierināt sava klienta vajadzības un nopelnīt kaut kādu naudas summu. Viņš piedāvāja /pers. N/, lai viņš pērk preci *pa taisno* no SIA "Austrumu koku eksports". Ņemot vērā, ka /pers. N/ nebija pazīstams ar SIA "Austrumu koku eksports", viņš turpināja strādāt ar /pers. N/, jo viņš /pers. I/ uzticējās. Tādēļ visus apmierināja tāda shēma, ka SIA "Austrumu koku eksports" saņems naudu uz konta un nosūtīs preci. /pers. N/ piekrita samaksāt naudas summu uz SIA "Austrumu koku eksports" kontu.

Vērā ņemams arī apstāklis, ka pieteikumā sākotnēji bija norādīts, ka /pers. I/ parakstīja strīdus avansa rēķinu, taču tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis norādīja, ka pieteikuma 10.10.) punktā minēto informāciju atsauc, jo tā bijusi kļūdaina, precizējot, ka avansa rēķinu parakstīja SIA "Austrumu koku eksports" valdes priekšsēdētājs /pers. K/.

Tāpat no liecinieka SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētāja /pers. I/ iesniegtās WhatsApp sarakstes izriet, ka faktiski /pers. I/ organizē ne tikai

avansa rēķina izrakstīšanu, bet arī preces nosūtīšanu, proti, /pers. I/ raksta /pers. N/ "lūdzu veic maksājumu un es būšu priecīgs nosūtīt tev preces", tāpat /pers. N/ sūta tieši /pers. I/ arī kravas automašīnas numuru, kas veiks preces pārvadājumu (*lietas 134.lapa*).

Iepriekš minētais netieši liecina par to, ka faktiski SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētājs /pers. I/ ir tā persona, kas turpina organizēt kokmateriālu piegādi, tikai pēc *citas shēmas*. Līdz ar to tiesa kritiski vērtē pieteicējas norādīto, ka pieteicējai nebija nekāda pamata veikt pārskaitījumu SIA "Pagoda Baltic", jo nebija nodibinātas nekādas darījumu attiecības (tā nav sniegusi nekādus pakalpojumus vai piegādājusi preci, par ko pieteicējai vajadzētu veikt apmaksu).

[11] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa secina, ka neapstiprinās pieteicējas un SIA "Austrumu koku eksports" starpā esošs darījums, kura apmaksai veikts strīdus maksājums. Līdz ar to nav pamata arī uzskatīt, ka maksājums veikts kļūdaini un pārskaitītie naudas līdzekļi patiesībā bija paredzēti SIA "Austrumu koku eksports". Turklāt pati pieteicēja nonāk pretrunās, vienlaikus apgalvojot gan, ka darījums ir bijis, gan, ka nebija ne darījuma, ne saskanīga gribas izteikuma starp pieteicēju un SIA "Austrumu koku eksports". Tāpat bez ievērības nevar atstāt faktu, ka tieši SIA "Pagoda Baltic" valdes priekšsēdētājs /pers. I/ ir tā persona, kura turpina organizēt kokmateriālu piegādi.

Vienlaikus būtiski, ka visu pieteicējas un pieteicējas pilnvarotā pārstāvja pieļauto kļūdu, pretrunu un faktisko apstākļu noklusēšanas kopums, tiesas ieskatā, ir sasniedzis kritisko masu, kas liek apšaubīt pieteicējas norādītos faktiskos apstākļus, patiesos nolūkus un labticību.

Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesai nav pamata lemt par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Līdz ar to pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējai tiktu atlīdzināti zaudējumi 8032,37 *euro* apmērā, ir noraidāms.

[12] Tiesa ir uzklausījusi visus pieteicēja argumentus. Tiesas kompetencē ir objektīvi izvērtēt tos jautājumus, kuri nepieciešami lietas izskatīšanā. Tiesai nav jāsniedz atbildes uz visiem pieteikumā norādītajiem argumentiem, ja tiem nav nozīmes lietas izskatīšanā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu, 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt "S.A.S COURTAGE SOLUTION BOIS" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru "S.A.S COURTAGE SOLUTION BOIS" tiktu atlīdzināti zaudējumi 8032,37 *euro* apmērā saistībā ar Valsts ieņēmumu dienesta pret SIA "Pagoda Baltic" vērsto administratīvā akta piespiedu izpildi.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese M. Miķelsone